

Prijavljeni primeri spolno prenesenih okužb v Sloveniji

Četrtno poročilo, 1. april – 30. junij 2023

V obdobju od 1. aprila do 30. junija 2023 je bilo na osnovi *Zakona o nalezljivih boleznih* (Ur. l. št. 69/95) Nacionalnemu inštitutu za javno zdravje prijavljenih **323 primerov** spolno prenesenih okužb (SPO), od tega 203 pri moških in 120 pri ženskah.

Prijavljena sta bila 102 primera spolno prenesene klamidijske okužbe (65 pri moških in 37 pri ženskah), 79 primerov gonoreje (59 pri moških in 20 pri ženskah), 19 primerov zgodnjega sifilisa (16 pri moških in tri pri ženskah) in pet primerov neopredeljenega sifilisa (tri pri moških in dva pri ženskah). Med ostalimi prijavljenimi SPO po sindromih in/ali povzročiteljih je bilo 64 primerov genitalnih bradavic, 34 primerov genitalnega herpesa in devet primerov nespecifičnega uretritisa. Prijavljenih je bilo tudi 11 primerov neopredeljene SPO.

Med 59 prijavljenimi primeri gonoreje pri moških je pri 25 primerih moški navedel vsaj enega moškega spolnega partnerja v zadnjih treh mesecih pred postavitvijo diagnoze. Med 16 prijavljenimi primeri zgodnjega sifilisa pri moških je pri desetih primerih moški navedel vsaj enega moškega spolnega partnerja v zadnjih treh mesecih pred postavitvijo diagnoze.

Skupaj so 65 % primerov SPO prijavili dermatovenerologi, 21 % primerov ginekologi, 5 % infektologi, po 3 % primerov mikrobiologi, epidemiologi in specialisti splošne medicine in 1 % primerov urologi. Za šest primerov podatek o prijavitelju ni bil na voljo.

Med vsemi 323 prijavljenimi primeri SPO je bilo 20 oseb, ki nimajo stalnega ali začasnega bivališča v Sloveniji¹.

Podatki o prijavljenih primerih in prijavni incidenci SPO podcenjujejo pojavljanje teh okužb v prebivalstvu, predvsem spolno prenesene klamidijske okužbe, saj je v Sloveniji opravljenih zelo malo laboratorijskih preiskav na klamidije. Prijavljeno število primerov zato nikakor ni zanesljiv pokazatelj pogostosti teh okužb med prebivalstvom. SPO pogosto ostanejo neprepoznane, številne diagnosticirane pa niso prijavljene. Razlike v prijavnih incidencah SPO med različnimi zdravstvenimi regijami predvidoma ne odražajo različnega bremena teh okužb med regijami, temveč nakazujejo razlike v prepoznavanju in prijavljanju teh okužb med različnimi specialisti in različnimi regijami.

V **Tabeli 1** je prikazano število prijavljenih primerov in prijavne incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in regijo bivanja v Sloveniji od 1. aprila do 30. junija 2023.

V **Tabeli 2** je prikazano število prijavljenih primerov in prijavne incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in starostno skupino v Sloveniji od 1. aprila do 30. junija 2023.

¹ Upoštevano je število oseb in ne število prijavljenih primerov SPO. Pri eni osebi sta bili prijavljeni dve različni in eni osebi tri različne SPO.

Tabela 1: Število prijavljenih primerov in prijavne incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in regijo bivanja v Sloveniji, 1. april – 30. junij 2023

Regija bivanja	Spol	Zgodnji sifilis		Gonoreja		Klamidijska okužba	
		Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000
Celje	ženska	0	0,0	3	2,0	5	3,3
	moški	2	1,3	6	3,8	8	5,1
	skupaj	2	0,7	9	2,9	13	4,2
Nova Gorica	ženska	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	moški	0	0,0	0	0,0	1	1,9
	skupaj	0	0,0	0	0,0	1	1,0
Koper	ženska	0	0,0	2	2,6	5	6,4
	moški	0	0,0	3	3,8	3	3,8
	skupaj	0	0,0	5	3,2	8	5,1
Kranj	ženska	0	0,0	1	1,0	2	1,9
	moški	5	4,7	4	3,8	6	5,7
	skupaj	5	2,4	5	2,4	8	3,8
Ljubljana	ženska	2	0,6	10	2,9	8	2,3
	moški	7	2,1	32	9,5	38	11,2
	skupaj	9	1,3	42	6,2	46	6,7
Maribor	ženska	0	0,0	2	1,2	2	1,2
	moški	0	0,0	3	1,8	2	1,2
	skupaj	0	0,0	5	1,5	4	1,2
Murska Sobota	ženska	0	0,0	1	1,7	3	5,2
	moški	0	0,0	5	8,8	1	1,8
	skupaj	0	0,0	6	5,3	4	3,5
Novo mesto	ženska	0	0,0	1	1,4	9	12,7
	moški	0	0,0	0	0,0	1	1,3
	skupaj	0	0,0	1	0,7	10	6,9
Ravne	ženska	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	moški	0	0,0	1	2,8	0	0,0
	skupaj	0	0,0	1	1,4	0	0,0
neznana	ženska	0	-	0	-	0	-
	moški	0	-	0	-	0	-
	skupaj	0	-	0	-	0	-
Slovenija	ženska	2	0,2	20	1,9	34	3,2
	moški	14	1,3	54	5,1	60	5,6
	skupaj	16	0,8	74	3,5	94	4,4
tujina	ženska	1	-	0	-	3	-
	moški	2	-	5	-	5	-
	skupaj	3	-	5	-	8	-
Skupaj	ženska	3	-	20	-	37	-
	moški	16	-	59	-	65	-
	skupaj	19	-	79	-	102	-

Vir podatkov: Zbirka podatkov NIJZ 53. Evidenca pojavnosti spolno prenesenih bolezni po Zakonu o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (ZZPPZ), 17. 8. 2023.

Tabela 2: Število prijavljenih primerov in prijavne incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in starostno skupino v Sloveniji, 1. april – 30. junij 2023

Starostna skupina	Spol	Zgodnji sifilis		Gonoreja		Klamidijska okužba	
		Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000
<15	ženska	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	moški	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	skupaj	0	0,0	0	0,0	0	0,0
15-19	ženska	0	0,0	2	4,2	4	8,3
	moški	0	0,0	3	5,9	7	13,8
	skupaj	0	0,0	5	5,1	11	11,1
20-24	ženska	0	0,0	5	10,4	15	31,3
	moški	4	7,4	9	16,6	17	31,3
	skupaj	4	3,9	14	13,7	32	31,3
25-29	ženska	2	3,9	5	9,7	10	19,4
	moški	1	1,7	8	13,3	15	24,9
	skupaj	3	2,7	13	11,6	25	22,4
30-34	ženska	0	0,0	3	5,1	6	10,2
	moški	3	4,5	13	19,3	7	10,4
	skupaj	3	2,4	16	12,7	13	10,3
35-44	ženska	0	0,0	0	0,0	1	0,7
	moški	4	2,5	11	6,8	9	5,6
	skupaj	4	1,3	11	3,6	10	3,3
45-64	ženska	1	0,3	5	1,7	0	0,0
	moški	4	1,3	15	4,9	10	3,3
	skupaj	5	0,8	20	3,3	10	1,7
≥65	ženska	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	moški	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	skupaj	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Skupaj	ženska	3	-	20	-	37*	-
	moški	16	-	59	-	65	-
	skupaj	19	-	79	-	102	-

Vir podatkov: Zbirka podatkov NIJZ 53. Evidenca pojavnosti spolno prenesenih bolezni po Zakonu o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (ZZPPZ), 17. 8. 2023.

* Za eno osebo podatek o starosti ni bil na voljo.

Izčrpnejši podatki o SPO v Sloveniji za obdobje zadnjih desetih let so predstavljeni v letnem poročilu »Spolno prenesene okužbe v Sloveniji v letu 2021« (2).

REFERENCI

- 1) Zakon o nalezljivih boleznih /ZNB/. Ur. l. RS, št. 69/1995.
- 2) Klavs I, Berlot L, Kustec T, Kastelic Z, Klepac P, Učakar V, et al. Spolno prenesene okužbe v Sloveniji v letu 2021. Spolno prenesene okužbe v Sloveniji. 2023:1-22. Dostopno 5.12.2023 na: <https://nijz.si/nalezljive-bolezni/spremljanje-nalezljivih-bolezni/spolno-prenesene-okuzbe-v-sloveniji/>